

Tento dokument slúži čisto na potrebu dokumentácie a inštitúcie nenesú nijakú zodpovednosť za jeho obsah

► **B** **SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY 2002/19/ES**
zo 7. marca 2002
o prístupe a prepojení elektronických komunikačných sietí a ► C1 pridružené prostriedky ◀
(prístupová smernica)
(Ú. v. ES L 108, 24.4.2002, s. 7)

Zmenené a doplnené:

		Úradný vestník		
		Č.	Strana	Dátum
► <u>M1</u>	Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/140/ES z 25. novembra 2009	L 337	37	18.12.2009

Opravená a doplnená:

- **C1** Korigendum, Ú. v. EÚ L 94, 8.4.2011, s. 42 (2002/19/ES)
► **C2** Korigendum, Ú. v. EÚ L 241, 10.9.2013, s. 8 (2009/140/ES)

**SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY
2002/19/ES**

zo 7. marca 2002

**o prístupe a prepojení elektronických komunikačných sietí a
►C1 pridružené prostriedky ◄ (prístupová smernica)**

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva a najmä na jej článok 95,

so zreteľom na návrh Komisie, ⁽¹⁾

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a sociálneho výboru, ⁽²⁾

konajúc v súlade s postupom stanoveným v článku 251 zmluvy, ⁽³⁾

keďže:

- (1) smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/21/ES o spoločnom regulačnom rámci pre elektronické komunikačné siete a služby (Rámcová smernica) ⁽⁴⁾ ustanovuje ciele regulačného rámca pre elektronické komunikačné siete a služby v spoločenstve, vrátane pevných a mobilných telekomunikačných sietí, káblových televíznych sietí, sietí používaných na zemské vysielanie, satelitných sietí a sietí Internet používaných na prenos hlasu, faxu, údajov alebo obrázkov. Takéto siete môžu povoliť členské štáty podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/20/ES zo 7. marca 2002 o oprávnení pre elektronické komunikačné siete a služby (Smernica o oprávnení) ⁽⁵⁾ alebo podľa predchádzajúcich regulačných opatrení. Ustanovenia tejto smernice sa vzťahujú na siete používané na poskytovanie verejne dostupných komunikačných služieb. Táto smernica sa týka prístupu a prepojenia medzi poskytovateľmi služieb. Pre neverejné siete nevyplývajú povinnosti podľa tejto smernice, okrem prípadov, keď pri využívaní prístupu k verejným sieťam môžu podliehať podmienkam stanoveným členskými štátmi;
- (2) služby poskytujúce možnosti, ako je ponuka predaja balíka zvukového alebo televízneho vysielania, nie sú predmetom regulačného rámca pre elektronické komunikačné siete a služby;
- (3) pojem „prístup“ má viac významov a je preto potrebné presne vymedziť použitie tohto pojmu v tejto smernici bez toho, aby bolo dotknuté použitie v iných opatreniach spoločenstva.

⁽¹⁾ Ú. v. ES C 365 E, 19.12.2000, s. 215 a Ú. v. ES C 270 E, 25.9.2001, s. 161.

⁽²⁾ Ú. v. ES C 123, 25.4.2001, s. 50.

⁽³⁾ Stanovisko Európskeho parlamentu z 1. marca 2001 (Ú. v. ES C 277, 1.10.2001, s. 72), spoločná pozícia Rady zo 17. septembra 2001 (Ú. v. ES C 337, 30.11.2001, s. 1) a rozhodnutie Európskeho parlamentu z 12. decembra 2001 (zatiaľ neuvverejnené v úradnom vestníku). Rozhodnutie Rady zo 14. februára 2002.

⁽⁴⁾ Pozri stranu 33 tohto úradného vestníka.

⁽⁵⁾ Pozri stranu 21 tohto úradného vestníka.

▼B

Operátor môže vlastniť základnú sieť alebo zariadenia, alebo môže ich časť alebo všetky prenajímať;

- (4) smernica Európskeho parlamentu a Rady 95/47/ES z 24. októbra 1995 o používaní noriem na prenos televíznych signálov⁽¹⁾ nenariaďuje žiadny konkrétny systém na digitálny televízny prenos alebo požiadavky na služby a toto otvorilo možnosť pre trhové subjekty na podnecovanie a vývoj vhodných systémov. Prostredníctvom skupiny pre digitálne video vysielanie vyvinuli subjekty na trhu skupinu televíznych prenosových systémov, ktoré prevzali vysielatelia na celom svete. Tieto prenosové systémy boli normalizované Európskym inštitútom pre normalizáciu v telekomunikáciách (ETSI) a stali sa odporúčaniami Medzinárodnej telekomunikačnej únie. Pokiaľ ide o širokouhlé digitálne televízne vysielanie, predstavuje formát 16:9 referenčný formát pre širokouhlé televízne služby a programy a je na trhoch členských štátov zavedený ako výsledok rozhodnutia Rady 93/42/EHS z 22. júla 1993 o akčnom pláne zavádzania vyspelých televíznych služieb v Európe;⁽²⁾
- (5) na otvorenom a konkurenčnom trhu by nemali existovať obmedzenia brániace podnikom dohodnúť sa medzi sebou na režime prístupu a prepojenia, hlavne v cezhraničných dohodách podľa súťažných pravidiel zmluvy. V súvislosti s dosiahnutím efektívnejšieho skutočne celoeurópskeho trhu, s účinnou hospodárskou súťažou, väčším výberom konkurenčných služieb pre zákazníkov, by mali podniky prijímajúce žiadosti o prístup alebo prepojenie také dohody uzatvárať v zásade na konkurenčnej báze a rokovať a dohodnúť sa na nich v dobrej viere;
- (6) na trhoch, kde pretrvávajú veľké rozdiely v pozícii pri rokovaní medzi jednotlivými podnikmi a kde sa niektoré podniky spoliehajú na infraštruktúru poskytnutú inými subjektami na dodávanie svojich služieb, je primerané vytvoriť rámec na zabezpečenie účinných funkcií trhov. Národné regulačné orgány by mali mať právomoci ktorými by, v prípade zlyhania obchodných rokovaní, zabezpečili primeraný prístup, prepojenie a interoperabilitu služieb v záujme koncových používateľov. ► **C1** Môžu najmä zabezpečiť prepojenie koniec-koniec ◀ uložením primeraných povinností podnikom kontrolujúcim prístup koncových používateľov. Kontrola prístupových prostriedkov môže znamenať vlastníctvo alebo kontrolu fyzických vedení ku koncovým užívateľom (pevným alebo mobilným) a/alebo schopnosť meniť alebo rušiť národné čísla alebo čísla potrebné na prístup ku koncovým bodom siete koncových užívateľov. Takýto prípad môže nastať vtedy, keď by napríklad operátori siete bezdôvodne obmedzili koncovým užívateľom možnosť výberu prístupu k internetovým portálom a službám;
- (7) vnútroštátne právne alebo správne opatrenia, ktoré spájajú okolnosti a podmienky prístupu alebo prepojenia s činnosťami subjektu usilujúceho o prepojenie a hlavne s úrovňou jeho investícií do infraštruktúry siete a nie s poskytovaným prístupom alebo

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 281, 23.11.1995, s. 51.

⁽²⁾ Ú. v. ES L 196, 5.8.1993, s. 48.

▼B

službami môžu spôsobiť narušenie trhu a nemusia byť preto v súlade s konkurenčnými pravidlami;

- (8) operátori siete, ktorí kontrolujú prístup k svojim zákazníkom, tak konajú na základe jednoznačných čísel alebo adries vybraných z verejného rozsahu číslovania alebo adresovania. Ostatní operátori siete musia byť schopní zabezpečiť volanie týmto zákazníkom a potrebujú byť preto vzájomne priamo alebo nepriamo prepojení. Existujúce práva a povinnosti k rokovaniu o vzájomnom prepojení by sa mali preto dodržať. Je tiež primerané zachovať povinnosti stanovené v minulosti v smernici 95/47/ES, ktoré vyžadujú plne elektronické komunikačné siete, používané na šírenie televíznych služieb a otvorené pre verejnosť, aby sa mohli šíriť služby a programy v širokouhlom formáte a aby boli používatelia schopní prijímať takéto programy vo formáte, v akom sú prenášané;
- (9) interoperabilita znamená prospech pre koncových užívateľov a je dôležitým cieľom tohto regulačného rámca. Podpora interoperability je jedným z cieľov národných regulačných orgánov, ako to stanovuje tento regulačný rámec, ktorý tiež zabezpečuje vydanie zoznamu noriem a/alebo špecifikácií týkajúcich sa poskytovania služieb, technických rozhraní a/alebo funkcií sietí zo strany Komisie ako základu podpory harmonizácie v elektronických komunikáciách. Členské štáty by mali podporovať používanie uverejnených noriem a/alebo špecifikácií v rozsahu nevyhnutne potrebnom na zabezpečenie interoperability služieb a na zlepšenie slobodnej voľby pre užívateľov;
- (10) samotné pravidlá hospodárskej súťaže nemusia stačiť na zabezpečenie kultúrnej rozmanitosti a plurality médií v oblasti digitálnej televízie. Smernica 95/47/ES poskytla počiatočný regulačný rámec pre vznikajúci priemysel digitálnej televízie, ktorý je potrebné dodržiavať, vrátane konkrétneho záväzku poskytnúť spravodlivý podmienený prístup za spravodlivých, primeraných a nediskriminačných podmienok tak, aby sa zabezpečila dostupnosť širokého výberu programov a služieb. Technologický vývoj a rozvoj trhu vytvárajú potrebu prehodnotenia týchto povinností na regulačnej báze, buď členskými štátmi na národných trhoch, alebo Komisiou na úrovni spoločenstva, a to najmä preto, aby sa zistilo, či existuje dôvod na rozšírenie povinností nových ústrední ako sú elektronické programové príručky (EPG – electronic programme guides) a rozhrania aplikačného programu (API – application program interfaces), v rozsahu potrebnom na zabezpečenie prístupu pre koncových užívateľov k špecifikovaným službám digitálneho vysielania. Členské štáty môžu špecifikovať služby digitálneho vysielania, ku ktorým musí byť prístup koncových užívateľov zabezpečený právnymi, regulačnými alebo administratívnymi prostriedkami, ktoré považujú za potrebné;
- (11) členské štáty môžu tiež povoliť svojim národným regulačným orgánom prehodnotenie povinností týkajúcich sa podmieneného prístupu k službám digitálneho vysielania, aby pomocou analýzy trhu posúdili, či je potrebné rušiť alebo meniť podmienky pre operátorov, ►C1 ktorí nemajú významný vplyv na relevantnom trhu. ◄ Takéto zrušenie alebo zmena nesmie nepriaznivo ovplyvniť prístup pre koncových užívateľov k takýmto službám alebo perspektívy efektívnej hospodárskej súťaže;

▼B

- (12) s cieľom zabezpečiť kontinuitu existujúcich dohôd a vylúčiť právne vákuum je potrebné zabezpečiť, aby boli povinnosti pre prístup a prepojenie stanovené podľa článkov 4, 6, 7, 8, 11, 12 a 14 smernice Európskeho parlamentu a Rady 97/33/ES z 30. júna 1997 o prepájaní v telekomunikáciách vzhľadom na zabezpečenie univerzálnej služby a interoperability prostredníctvom uplatňovania princípov otvorenej siete (ONP), ⁽¹⁾ povinnosti týkajúce sa osobitného prístupu podľa článku 16 smernice Európskeho parlamentu a Rady 98/10/ES z 26. februára 1998 o uplatňovaní služieb otvorenej siete (ONP) na hlasové telefonovanie a o univerzálnej službe pre telekomunikácie v súťažnom prostredí ⁽²⁾ a povinnosti týkajúce sa poskytovania prenosovej kapacity prenajatých vedení podľa smernice Rady 92/44/EHS z 5. júna 1992 o uplatňovaní princípov otvorenej siete na prenajaté vedenia ⁽³⁾ prioritne prevedené do nového regulačného rámca, aby však zároveň prešli neodkladným prehodnotením na základe súčasných podmienok na trhu. Takéto prehodnotenie by sa malo týkať tiež organizácií obsiahnutých nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2887/2000 z 18. decembra 2000 o neviazanom prístupe k účastníckej prípojke; ⁽⁴⁾
- (13) prehodnotenie by sa malo vykonať pomocou ekonomickej analýzy trhu založenej na metodológii súťažného práva. Cieľom je postupné *ex ante* zredukovanie budúcich pravidiel špecifických pre tento sektor s postupujúcim rozvojom hospodárskej súťaže na trhu. Tento postup však zohľadňuje tiež prechodné problémy na trhu ako napríklad problémy týkajúce sa medzinárodného roamingu a možnosti nových problémov vznikajúcich ako dôsledok technologického rozvoja, čo si môže vyžadovať reguláciu *ex ante* napríklad v oblasti sietí so širokopásmovým prístupom. Je celkom možné, že sa hospodárska súťaž bude rozvíjať rôznou rýchlosťou v rôznych segmentoch trhu a v jednotlivých členských štátoch a národné regulačné orgány by mali byť schopné zmierniť regulačné záväzky na trhoch, na ktorých súťaž zabezpečuje požadované výsledky; aby sa dosiahlo podobné zaobchádzanie s trhovými subjektami v rôznych členských štátoch, Komisia by mala byť schopná zabezpečiť harmonizované uplatňovanie ustanovení tejto smernice. Národné regulačné orgány a národné orgány poverené implementáciou súťažných pravidiel by mali v prípade potreby koordinovať svoje kroky pri zabezpečení najprimeranejších prostriedkov zásahu. Spoločenstvo a členské štáty prijali záväzky týkajúce sa prepájania telekomunikačných sietí v rámci dohody Svetovej obchodnej organizácie o základných telekomunikáciách a tieto záväzky je potrebné dodržiavať;
- (14) smernica 97/33/ES ustanovila rozsah povinností uložených podnikom s významným vplyvom na trhu, a to transparentnosť, nediskrimináciu, oddelenie účtovníctva, kontrolu prístupu a ceny vrátane nákladovej orientácie. Tento rozsah možných záväzkov

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 199, 26.7.1997, s. 32. Smernica naposledy zmenená a doplnená smernicou 98/61/ES (Ú. v. ES L 268, 3.10.1998, s. 37).

⁽²⁾ Ú. v. ES L 101, 1.4.1998, s. 24.

⁽³⁾ Ú. v. ES L 165, 19.6.1992, s. 27. Smernica naposledy zmenená a doplnená rozhodnutím Komisie č. 98/80/ES (Ú. v. ES L 14, 20.1.1998, s. 27).

⁽⁴⁾ Ú. v. ES L 366, 30.12.2000, s. 4.

▼B

by sa mal dodržiavať, zároveň by sa však mali určiť ako maximálne záväzky, ktoré je možné uplatniť na podniky, aby sa zabránilo nadmernej regulácii. Výnimočne, s cieľom splniť medzinárodné záväzky alebo právo spoločenstva, môže byť oprávnené uloženie povinností v oblasti prístupu a prepojenia všetkým trhovým subjektom, ako napríklad v súčasnosti v systémoch podmieneného prístupu k službám digitálnej televízie;

- (15) zavedenie špecifických povinností pre všetky podniky s významným vplyvom na trhu si nevyžaduje dodatočnú analýzu trhu, ale zdôvodnenie vhodnosti daného záväzku a jeho primeranosti vzhľadom na povahu zisteného problému;
- (16) transparentnosť podmienok prístupu a prepojenia vrátane cien slúži k urýchleniu rokovanií, bráni rozporom a posilňuje dôveru trhovými subjektov v nediskriminačný charakter poskytovania služby. Otvorenosť a transparentnosť technických rozhraní môže byť obzvlášť dôležitá pri zabezpečovaní interoperability. Ak národný regulačný orgán nariadi povinnosť zverejnenia informácií, môže tiež špecifikovať spôsob zverejnenia informácií zahŕňajúci napríklad typ zverejnenia (tlačená a/alebo elektronická forma), prípadné spoplatnenie, berúc do úvahy povahu a účel daných informácií;
- (17) princíp nediskriminácie zabezpečuje, že podniky s vplyvom na trhu nenarúšajú súťaž, najmä v prípade vertikálnych zoskupení podnikov poskytujúcim služby pre podniky, s ktorými si konkurujú na nižších trhoch;
- (18) oddelenie účtovníctva umožňuje názorné zobrazenie transferov vnútorných cien a národným regulačným orgánom kontrolu súladu so záväzkami nediskriminácie. Vzhľadom na to uverejnila Komisia odporúčanie 98/322/ES z 8. apríla 1998 o prepojení na liberalizovanom telekomunikačnom trhu (časť 2 – oddelenie účtovníctva a účtovanie nákladov); ⁽¹⁾
- (19) povinnosť zaručenia prístupu k infraštruktúre môže byť oprávnená ako prostriedok zvýšenia hospodárskej súťaže, ale národné regulačné orgány musia zosúladiť práva vlastníka infraštruktúry, aby sa jeho infraštruktúra využívala v jeho prospech a práva ostatných poskytovateľov služieb na prístup k prostriedkom, ktoré sú základné pre poskytovanie konkurenčných služieb. ►**C1** Ak sú na operátorov uvalené povinnosti vyžadujúce splnenie oprávnenej požiadavky na prístup a využívanie zložiek siete a pridružených prostriedkov, ◀ môže byť takáto požiadavka odmietnutá len na základe objektívnych kritérií ako technická uskutočniteľnosť alebo potreba udržania integrity siete. V prípade odmietnutia prístupu môže poškodená strana predložiť prípad na riešenie podľa postupu riešenia sporov na základe článkov 20 a 21 smernice 2002/21/ES (rámcová smernica). Od

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 141, 13.5.1998, s. 6.

▼B

operátora s povinnosťou zaručiť prístup sa nemôže vyžadovať poskytnutie tých typov prístupu, ktoré nie je schopný zabezpečiť. Požiadavka národných regulačných orgánov na zaručenie prístupu, ktorý zvyšuje hospodársku súťaž v krátkodobom horizonte, by nemala znížiť stimuly konkurenčných subjektov z hľadiska investovania do alternatívnych prostriedkov, ktoré v dlhšom období zabezpečia zvýšenie hospodárskej súťaže. Komisia uverejnila oznámenie o uplatňovaní pravidiel hospodárskej súťaže na dohody o prístupe v telekomunikačnom sektore,⁽¹⁾ ktoré rieši tieto problémy. Národné regulačné úrady môžu podľa práva spoločenstva stanoviť technické a prevádzkové podmienky pre poskytovateľov a/alebo užívateľov mandátového prístupu. Predovšetkým nariadenie technických noriem by malo byť v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 98/34/ES z 22. júna 1998, ktorou sa ustanovuje postup poskytovania informácií v oblasti technických noriem a predpisov a pravidiel pre služby informačnej spoločnosti;⁽²⁾

- (20) kontrola cien môže byť potrebná, ak analýza konkrétneho trhu odhalí nedostatočnú hospodársku súťaž. Regulačný zásah môže byť pomerne slabý ako napríklad v prípade záväzku, že sú ceny pri výbere operátora primerané, ako je stanovené v smernici 97/33/ES alebo oveľa prísnejší, ak sú ceny nákladovo orientované tak, aby bola zabezpečená úplná oprávnenosť týchto cien, ak nie je hospodárska súťaž dostatočne silná na to, aby zabránila vysokým cenám. Najmä operátori s významným vplyvom na trhu by sa mali vyvarovať stanovovaniu nadmerných cien, pri ktorých rozdiel medzi ich maloobchodnými cenami a cenami prepojenia účtovanými konkurenčným subjektom poskytujúcim podobné maloobchodné služby nestačí zabezpečiť dostatočnú súťaž. Keď národný regulačný orgán kalkuluje náklady vynaložené pri zavádzaní služby nariadenej podľa tejto smernice, je vhodné umožniť primeranú návratnosť vloženého kapitálu vrátane zodpovedajúcich personálnych a zriaďovacích nákladov, s hodnotou kapitálu upravenou v prípade potreby tak, aby zohľadňovala aktuálne ocenenie aktív a efektívnosť činnosti. Metóda návratnosti nákladov by mala zodpovedať okolnostiam, berúc do úvahy potrebu podpory efektívnosti a udržateľnej súťaže a maximalizovania prínosov zákazníka;
- (21) ak národný regulačný orgán uloží povinnosť zaviesť systém účtovania nákladov s cieľom podpory cenovej kontroly, môže sám vykonávať ročný audit na zabezpečenie zhody s týmto systémom účtovania nákladov za predpokladu, že má potrebný kvalifikovaný personál alebo môže o vykonanie auditu požiadať iný kvalifikovaný orgán, ktorý je nezávislý od daného operátora;
- (22) uverejňovanie informácií členskými štátmi zabezpečí, aby trhové subjekty a nové subjekty vstupujúce na trh pochopili svoje práva a povinnosti a vedeli nájsť zodpovedajúce podrobné informácie. Uverejňovanie v národných úradných oznámeniach pomôže zúčastneným stranám v ostatných členských štátoch získať príslušné informácie;

⁽¹⁾ Ú. v. ES C 265, 22.8.1998, s. 2.

⁽²⁾ Ú. v. ES L 204, 21.7.1998, s. 37. Smernica naposledy zmenená a doplnená smernicou 98/48/ES (Ú. v. ES L 217, 5.8.1998, s. 18).

▼B

- (23) s cieľom zabezpečiť efektívnosť a účinnosť celoeurópskeho elektronického komunikačného trhu by mala Komisia monitorovať a uverejňovať informácie o poplatkoch, ktoré slúžia na stanovenie cien pre koncových užívateľov;
- (24) rozvoj elektronického komunikačného trhu s príslušnou infraštruktúrou by mohol mať nepriaznivý vplyv na životné prostredie a krajinu. Členské štáty by mali preto monitorovať tento proces a v prípade potreby podniknúť opatrenia na minimalizovanie všetkých takýchto vplyvov prostredníctvom zodpovedajúcich dohôd a iných opatrení s príslušnými orgánmi;
- (25) s cieľom stanovenia správneho uplatňovanie práva spoločenstva potrebuje Komisia informácie o tom, ktoré podniky na trhu sú označené ako podniky s významným vplyvom na trhu a ktoré záväzky boli uložené trhovým subjektom národnými regulačnými orgánmi. Okrem uverejňovania týchto informácií na národnej úrovni je potrebné, aby členské štáty posielali tieto informácie Komisii. Ak sa od členských štátov vyžaduje posielanie informácií Komisii, tieto informácie môžu byť v elektronickej forme podľa dohodnutých overovacích postupov;
- (26) s cieľom zabezpečenia súladu technologického rozvoja a rozvoja trhu by malo byť vykonávanie tejto smernice prehodnotené po troch rokoch od jej dátumu účinnosti, aby sa zistilo plnenie jej cieľov;
- (27) opatrenia potrebné na implementáciu tejto smernice by mali byť prijaté podľa rozhodnutia Rady 1999/468/ES z 28. júna 1999, ktorým sa ustanovuje postup na uplatňovanie vykonávacích právomocí delegovaných na Komisiu; ⁽¹⁾
- (28) pretože ciele navrhovaných opatrení, t. j. vytvorenie harmonizovaného rámca na reguláciu prístupu a prepojenia elektronických komunikačných sietí a ►**C1** pridružených prostriedkov ◀, nemôžu dostatočne vykonať členské štáty a môžu sa preto z dôvodu rozsahu a účinkov týchto opatrení lepšie dosiahnuť na úrovni spoločenstva, môže spoločenstvo prijať opatrenia v súlade s princípom subsidiarity stanovenom v článku 5 zmluvy. V súlade s princípom proporcionality, ako je stanovený v uvedenom článku, táto smernica neprekračuje rámec potrebný na dosiahnutie týchto cieľov,

PRIJALI TÚTO SMERNICU:

KAPITOLA I

ROZSAH PÔSOBNOSTI, CIEĽ A VYMEDZENIE POJMOV

Článok 1

Rozsah pôsobnosti a cieľ

1. V rámci stanovenom smernicou 2002/24/ES (Rámcová smernica) harmonizuje táto smernica spôsob, akým členské štáty regulujú prístup a prepojenie elektronických komunikačných sietí a ►**C1** pridružených prostriedkov ◀. Cieľom je vytvorenie regulačného rámca, v súlade

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 184, 17.7.1999, s. 23.

▼B

s vnútornými trhovými princípmi, pre vzťahy medzi poskytovateľmi sietí a služieb, ktorých výsledkom bude udržateľná hospodárska súťaž, interoperabilita elektronických komunikačných služieb a prospech zákazníka.

2. Táto smernica stanovuje práva a povinnosti pre operátorov a podniky usilujúce o prepojenie a/alebo prístup k ich sieťam a ►C1 pridruženým prostriedkom ◄. Stanovuje ciele pre národné regulačné orgány z hľadiska prístupu a prepojenia a stanovuje postupy na zabezpečenie prehodnotenia povinností uložených národnými regulačnými orgánmi, prípadne ich zrušenie po dosiahnutí požadovaných cieľov. Prístup v tejto smernici sa nevzťahuje na prístup koncových používateľov.

*Článok 2***Vymedzenie pojmov**

Na účely tejto smernice platia vymedzenia pojmov stanovené v článku 2 smernice 2002/21/ES (rámcová smernica).

Platia taktiež tieto vymedzenia pojmov:

▼M1

a) „prístup“ znamená sprístupnenie zariadení a/alebo služieb inému podniku za vymedzených podmienok, a to buď na výhradnom, alebo nevýhradnom základe, na účely poskytovania elektronických komunikačných služieb, a to aj keď sa používajú na poskytovanie služieb informačnej spoločnosti alebo služieb vysielania. Zahŕňa okrem iného prístup k sieťovým prvkom a pridruženým prostriedkom, ktorý môže zahŕňať pripojenie zariadenia pevnými alebo inými prostriedkami (zahŕňa najmä prístup k účastníckemu vedeniu a zariadeniam a službám potrebným na poskytovanie služieb cez účastnícke vedenie), prístup k fyzickej infraštruktúre vrátane budov, káblovodov a stožiarov, prístup k príslušným softvérovým systémom vrátane systémov podpory prevádzky, prístup k informačným systémom alebo databázam na predobjednávky, obstarávanie, objednávky, podávanie žiadostí o údržbu a opravu, ako aj na účely vyúčtovania, prístup k prevodu čísel alebo systémom ponúkajúcim rovnocennú funkciu, prístup k pevným a mobilným sieťam, najmä k službám roamingu, prístup k systémom podmieneného prístupu pre služby digitálnej televízie, prístup k službám virtuálnej siete;

▼B

- b) „prepojenie“ ►C1 znamená fyzické a logické spojenie ◄ verejných komunikačných sietí používaných tým istým alebo iným podnikom s cieľom umožniť komunikáciu používateľov jedného podniku s používateľmi toho istého alebo iného podniku, alebo na prístup k službám poskytovaným iným podnikom. Služby môžu byť poskytované zainteresovanými stranami alebo inými stranami, ktoré majú prístup k sieti. Prepojenie je špecifickým typom prístupu zavedeným medzi operátormi verejnej siete;
- c) „operátor“ znamená podnik poskytujúci alebo oprávnený poskytovať verejnú komunikačnú sieť alebo ►C1 pridružené prostriedky ◄;
- d) „širokouhlá televízna služba“ znamená televíznu službu pozostávajúcu úplne alebo čiastočne z programov vyrábaných a upravovaných

▼B

na zobrazovanie v celoplošnom širokouhlom formáte. Formát 16:9 predstavuje referenčný formát pre služby širokouhlej televízie;

▼M1

- e) „ú č astnicke vedenie“ znamená fyzický okruh spájajúci koncové body siete s rozváža č om alebo rovnocenným zariadením v pevnej verejnej elektronickej komunika č nej sieti.

▼B

KAPITOLA II

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Článok 3

Všeobecný rámec pre prístup a prepojenie

1. Členské štáty zabezpečia, aby neexistovali žiadne obmedzenia brániace podnikom v tom istom členskom štáte alebo inom členskom štáte pri dojednávani vzájomných dohôd o technických a komerčných predpisoch týkajúcich sa prístupu a/alebo prepojenia v súlade s právom spoločenstva. Podnik žiadajúci o prístup alebo prepojenie nemusí mať oprávnenie pôsobiť v členskom štáte, v ktorom žiada o prístup alebo prepojenie, ak neposkytuje služby a neprevádzkuje sieť v uvedenom členskom štáte.

2. Bez toho, aby bol dotknutý článok 31 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/22/ES zo 7. marca 2002 o univerzálnej službe a právach užívateľov týkajúcich sa elektronických komunikačných sietí a služieb (Smernica o univerzálnej službe),⁽¹⁾ nezachovávajú členské štáty právne alebo správne opatrenia, ktoré zavádzajú operátorov, pri udeľovaní prístupu alebo prepojenia, ponúkať rôzne podmienky rôznym podnikom v prípade ekvivalentných služieb a/alebo ukladať záväzky, ktoré sa netýkajú samotných poskytovaných služieb prístupu a prepojenia bez toho, aby boli dotknuté podmienky stanovené v prílohe smernice 2002/20/ES (Smernica o oprávnení).

Článok 4

Práva a povinnosti podnikov

▼M1

1. Operátori verejných komunikačných sietí majú právo, a ak ich o to požiadajú iné podniky, ktoré sú na to oprávnené podľa článku 4 smernice 2002/20/ES (smernica o povolení), povinnosť dohodnúť prepojenie na účely poskytovania verejne dostupných elektronických komunikačných služieb, aby sa zabezpečilo poskytovanie a interoperabilita služieb v Spoločenstve. Operátori ponúkajú iným podnikom prístup a prepojenie za podmienok, ktoré sú v súlade s povinnosťami, ktoré uložil národný regulačný orgán podľa článkov 5 až 8.

▼B

2. Verejné elektronické komunikačné siete zriadené na účely šírenia služieb digitálnej televízie sú schopné prenosu služieb a programov širokouhlej televízie. Operátori siete, ktorí prijímajú a šíria služby alebo programy širokouhlej televízie, zachovávajú tento širokouhlý formát.

⁽¹⁾ Pozri stranu 51 tohto úradného vestníka.

▼ B

3. Bez toho, aby bol dotknutý článok 11 smernice 2002/20/ES (Smernica o oprávnení), vyžadujú členské štáty od podnikov, ktoré získavajú informácie od iných podnikov pred, počas alebo po procese rokovania o prístupe alebo prepojení, používanie týchto informácií výlučne na účely, na ktoré boli poskytnuté a o bezvýhradné rešpektovanie dôveryhodnosti prenášaných alebo uložených informácií. Prijaté informácie sa neposkytnú žiadnej tretej strane, najmä iným organizačným článkom, sesterským spoločnostiam alebo obchodným partnerom, pre ktorých by takéto informácie mohli poskytovať konkurenčnú výhodu.

*Článok 5***Právomoc a zodpovednosť národných regulačných orgánov vzhľadom na prístup a prepojenie****▼ M1**

1. Národné regulačné orgány pri plnení cieľov stanovených v článku 8 smernice 2002/21/ES (rámcová smernica) podporujú a prípadne zabezpečujú v súlade s ustanoveniami tejto smernice primeraný prístup, prepojenie a interoperabilitu služieb, pričom svoje povinnosti vykonávajú spôsobom, ktorý podporuje efektívnosť, udržateľnú hospodársku súťaž, efektívne investície a inovácie a poskytuje maximálny prospech pre koncových používateľov.

▼ B

Národné regulačné orgány majú najmä, a bez toho, aby boli dotknuté opatrenia, ktoré môžu byť vo vzťahu k podnikom s významným vplyvom na trhu podľa článku 8, možnosť uložiť:

► **C1** a) v rozsahu potrebnom na zabezpečenie prepojenia koniec-koniec, ◀ povinnosti podnikom, ktoré kontrolujú prístup ku koncovým používateľom, v odôvodnených prípadoch vráťane povinnosti prepojiť ich siete, ak ešte nie sú prepojené;

▼ M1

ab) v odôvodnených prípadoch a v potrebnom rozsahu povinnosti podnikom, ktoré kontrolujú prístup ku koncovým užívateľom, aby urobili svoje služby interoperabilnými;

▼ B

b) v rozsahu potrebnom na zabezpečenie prístupu koncových používateľov k službám digitálneho rádiového a televízneho vysielať, špecifikovaného členskými štátmi, povinnosti operátorom, zabezpečiť prístup k iným zariadeniam uvedeným v prílohe I, časti II za spravodlivých, primeraných a nediskriminačných podmienok.

▼ M1

2. Povinnosti a podmienky uložené v súlade s odsekom 1 sú objektívne, transparentné, primerané a nediskriminačné a vykonávajú sa v súlade s postupmi uvedenými v článkoch 6, 7 a 7a smernice 2002/21/ES (rámcová smernica).

3. Pokiaľ ide o prístup a prepojenie uvedené v odseku 1, členské štáty zabezpečia, aby národné regulačné orgány mali právomoc zasiahnuť na vlastný podnet v prípadoch, kde je to oprávnené, aby sa zabezpečili politické ciele článku 8 smernice 2002/21/ES (rámcová smernica) v súlade s ustanoveniami tejto smernice a postupmi uvedenými v článkoch 6, 7, 20 a 21 smernice 2002/21/ES (rámcová smernica).

▼ B

KAPITOLA III

POVINNOSTI OPERÁTOROV A POSTUPY HODNOTENIA TRHU

Článok 6

Systémy podmieneného prístupu a iné zariadenia

1. Členské štáty zabezpečia, aby vo vzťahu k podmienenému prístupu k digitálnej televízii a vysielaniu rádiových služieb pre divákov a poslucháčov v spoločenstve, bez vplyvu na prostriedky prenosu, platili podmienky stanovené v prílohe I, časti I.

▼ M1

2. Na základe vývoja na trhu a technologického vývoja môže Komisia prijať vykonávacie opatrenia na zmenu prílohy I. Tieto opatrenia zamerané na zmenu nepodstatných prvkov tejto smernice sa prijímú v súlade s regulačným postupom s kontrolou uvedeným v článku 14 ods. 3.

▼ B

3. Bez ohľadu na ustanovenia bodu 1 môžu členské štáty, čo možno najskôr po nadobudnutí účinnosti tejto smernice a potom v pravidelných časových úsekoch a na základe analýzy trhu, povoliť svojim národným regulačným orgánom prehodnotenie podmienok uplatnených podnikmi v súlade s týmto článkom, v súlade s prvým odsekom článku 16 smernice 2002/21/ES (Rámcová smernica), aby sa zistilo, či je potrebné zachovať, zmeniť a doplniť alebo zrušiť uplatnené podmienky.

Ak ako výsledok tejto analýzy trhu národný regulačný orgán zistí, že jeden alebo viacerí operátori ► C1 nemajú významný vplyv na relevantnom trhu ◀, môže zmeniť a doplniť alebo zrušiť podmienky vzťahujúce sa na týchto operátorov v súlade s postupmi uvedenými v článkoch 6 a 7 smernice 2002/21/ES (Rámcová smernica), len v takom rozsahu, aby:

a) nebol takouto zmenou alebo zrušením nepriaznivo ovplyvnený prístup koncových užívateľov k rádiovému a televíznemu vysielaniu a vysielacím kanálom a službám špecifikovaným podľa článku 31 smernice 2002/22/ES (Smernica o univerzálnej službe) a

b) predpoklady efektívnej hospodárskej súťaže na trhoch:

i) maloobchodných služieb digitálnej televízie a rádiového vysielania, a

ii) systémov podmieneného prístupu a iných ► C1 pridružených prostriedkov ◀,

neboli takouto zmenou alebo zrušením podmienok nepriaznivo ovplyvnené.

Strany ovplyvnené takouto zmenou a doplnením alebo zrušením podmienok sú o tom v primeranej lehote informované.

4. Podmienky uplatňované v súlade s týmto článkom sa nedotýkajú spôsobilosti členských štátov ukladať povinnosti týkajúce sa prezentačných aspektov elektronických programových príručiek, zoznamov a navigačných prostriedkov.

▼ M1

▼B

Článok 8

Uloženie, zmena a doplnenie alebo zrušenie povinností

1. Členské štáty zabezpečia, aby národné regulačné orgány mali právomoc uložiť povinnosti uvedené ►M1 v článkoch 9 až 13a ◀.

►C1 2. Ak je operátor určený ako operátor s významným vplyvom na konkrétnom trhu, ◀ na základe výsledku analýzy trhu, vykonanej v súlade s článkom 16 smernice 2002/21/ES (Rámcová smernica), národné regulačné orgány primerane uložia povinnosti stanovené v článkoch 9 až 13 tejto smernice.

3. Bez toho, aby boli dotknuté:

— ustanovenia ►M1 článku 5 ods. 1 a článku 6 ◀,

— ustanovenia článkov 12 a 13 smernice 2002/21/ES (Rámcová smernica), podmienka 7 v časti B prílohy k smernici 2002/20/ES (Smernica o oprávnení), ktorá sa uplatňuje na základe článku 6 ods. 1 uvedenej smernice, článkov 27, 28 a 30 smernice 2002/22/ES (Smernica o univerzálnej službe) a príslušných ustanovení ►M1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/58/ES z 12. júla 2002 týkajúcej sa spracovávaní osobných údajov a ochrany súkromia v sektore elektronických komunikácií (smernica o súkromí a elektronických komunikáciách) ⁽¹⁾ ◀ obsahujúcej povinnosti podnikov, ktoré nie sú označené ako podniky s významným vplyvom na trhu, alebo

— potreby zhody s medzinárodnými záväzkami,

národné regulačné orgány neuložia povinnosti stanovené v článkoch 9 až 13 operátorom, ktorí nie sú určení v súlade s bodom 2.

▼M1

Za výnimočných okolností, keď národný regulačný orgán zamýšľa uložiť operátorom s významným vplyvom na trhu iné povinnosti týkajúce sa prístupu alebo prepojenia, než sú povinnosti uvedené v článkoch 9 až 13 tejto smernice, predloží túto žiadosť Komisii. Komisia v čo najväčšej miere zohľadňuje stanovisko Orgánu európskych regulátorov pre elektronické komunikácie (BEREC) ⁽²⁾. Komisia konajúca v súlade s článkom 14 ods. 2 rozhodne o povolení alebo zamietnutí takýchto opatrení národných regulačných orgánov.

▼B

4. Povinnosti uložené v súlade s týmto článkom vychádzajú z povahy zisteného problému, sú primerané a oprávnené vzhľadom na ciele stanovené v článku 8 smernice 2002/21/ES (Rámcová smernica). Takéto povinnosti sa uložia len po poradách v súlade s článkami 6 a 7 uvedenej smernice.

5. Vzhľadom na tretiu zarážku prvého pododseku bodu 3 oznámia národné regulačné orgány Komisii rozhodnutie o uložení, zmene a doplnení alebo zrušení povinností subjektu na trhu v súlade s postupom uvedeným v bode 7 smernice 2002/21/ES (Rámcová smernica).

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 201, 31.7.2002, s. 37.

⁽²⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1211/2009 z 25. novembra 2009, ktorým sa zriaďuje Orgán európskych regulátorov pre elektronické komunikácie (BEREC) a jeho úrad.

▼B*Článok 9***Povinnosť transparentnosti****▼M1**

1. Národné regulačné orgány môžu v súlade s ustanoveniami článku 8 uložiť povinnosť transparentnosti vzhľadom na prepojenie a/alebo prístup vyžadujúci od operátorov zverejnenie špecifických informácií, ako sú napríklad účtovné informácie, technické špecifikácie, charakteristiky siete, okolnosti a podmienky poskytovania a používania vrátane všetkých podmienok obmedzujúcich prístup k službám a aplikáciám a/alebo ich používanie, ak takéto podmienky umožňuje členský štát v súlade s právom Spoločenstva, a cien.

▼B

2. Najmä v prípadoch, keď operátori majú povinnosti nediskriminácie, môžu národné regulačné orgány vyžadovať od daného operátora uverejnenie referenčnej ponuky, ktorá je dostatočne neviazaná na to, aby zabezpečila, že od podnikov sa nebude vyžadovať platenie za zariadenia, ktoré nie sú potrebné na poskytovanie požadovanej služby, s uvedením opisu ponúk rozdelených na jednotlivé položky podľa potrieb trhu a súvisiace okolnosti a podmienky vrátane cien. Národný regulačný orgán musí byť okrem iného spôsobilý uložiť zmeny referenčných ponúk, aby sa uplatnili povinnosti uložené podľa tejto smernice.

3. Národné regulačné orgány môžu špecifikovať presné informácie, ktoré sa majú sprístupniť, požadovanú úroveň podrobností a spôsob uverejnenia.

▼M1

4. Bez ohľadu na odsek 3, ak má operátor povinnosti podľa článku 12 týkajúce sa veľkoobchodného prístupu k infraštruktúre siete, národné regulačné orgány zabezpečia zverejnenie referenčnej ponuky obsahujúcej minimálne položky stanovené v prílohe II.

5. Komisia môže prijať potrebné zmeny prílohy II, aby ju prispôbila technologickému vývoju a vývoju na trhu. Tieto opatrenia zamerané na zmenu nepodstatných prvkov tejto smernice sa prijímú v súlade s regulačným postupom s kontrolou uvedeným v článku 14 ods. 3. Pri vykonávaní ustanovení tohto odseku môže Komisii pomáhať BEREC.

▼B*Článok 10***Povinnosť nediskriminácie**

1. Národný regulačný orgán môže v súlade s ustanoveniami článku 8 a vo vzťahu na prepojenie a/alebo prístup uložiť povinnosť nediskriminácie.

2. Povinnosť nediskriminácie zabezpečí najmä, aby operátor uplatňoval rovnaké podmienky za rovnakých okolností voči iným podnikom poskytujúcim porovnateľné služby a aby poskytoval služby a informácie ostatným subjektom za rovnakých podmienok a v rovnakej kvalite, ako ich poskytuje v prípade svojich vlastných služieb alebo v prípade svojich dcérskych spoločností a partnerov.

▼B*Článok 11***Povinnosť oddelenia účtovníctva**

1. Národný regulačný orgán môže v súlade s ustanoveniami článku 8 uložiť povinnosť oddelenia účtovníctva vzhľadom na špecifikované činnosti týkajúce sa prepojenia a/alebo prístupu.

Národný regulačný orgán môže predovšetkým vyžadovať od vertikálne integrovanej spoločnosti prístupnosť svojich veľkoobchodných cien a svojich vnútropodnikových cien, medzi iným, aby sa zabezpečila zhoda v prípade požiadavky nediskriminácie podľa článku 10 alebo v prípade potreby zabrániť nenáležitým krízovým dotáciami. Národné regulačné orgány môžu špecifikovať formát a metodiku používaného účtovníctva.

2. Bez toho, aby bol dotknutý článok 5 smernice 2002/21/ES (Rámcová smernica), aby sa uľahčilo overovanie zhody s povinnosťou transparentnosti a nediskriminácie, majú národné regulačné orgány právomoc vyžadovať od iných subjektov účtovné záznamy, vrátane údajov o tržbách. Národné regulačné orgány môžu zverejniť takéto informácie, pokiaľ by tým prispeli k otvorenému a konkurenčnému trhu, pri rešpektovaní národných pravidiel a pravidiel spoločenstva týkajúcich sa obchodného tajomstva.

*Článok 12***Povinnosť prístupu a používania špecifických zariadení siete**

1. Národný regulačný orgán môže v súlade s ustanoveniami článku 8 uložiť operátorom povinnosti týkajúce sa splnenia primeraných žiadostí o prístup a používanie špecifických prvkov siete a ►C1 pridružených prostriedkov ◄, medzi iným v situáciách, keď národný regulačný orgán usúdi, že odmietnutie prístupu alebo neprimerané okolnosti a podmienky s podobným vplyvom, by brzdili nástup udržateľného, konkurenčne orientovaného trhu na maloobchodnej úrovni, alebo by neboli v záujme koncových užívateľov.

Od operátora môžu medzi iným vyžadovať, aby:

▼M1**▼C2**

a) poskytol prístup tretím stranám k špecifikovaným sieťovým prvkom a/alebo zariadeniam vrátane prístupu k neaktívnym sieťovým prvkom a/alebo uvoľneného prístupu k účastníckemu vedeniu, aby sa okrem iného umožnil výber a/alebo predvýber operátora a/alebo ponuky na ďalší predaj účastníckej linky;

▼B

- b) jednal v dobrej viere s podnikmi žiadajúcimi o prístup;
- c) zachoval prístup k už prideleným zariadeniam;
- d) poskytol osobitné služby za veľkoobchodných podmienok na ďalší predaj tretími subjektami;
- e) udelil otvorený prístup k technickým rozhraniam, protokolom alebo iným kľúčovým technológiám, ktoré sú nepostrádateľné pre interoperabilitu služieb alebo služby virtuálnej siete;

▼M1

f) umožnil spoločné umiestnenie alebo iné formy spoločného používania zariadení;

▼ B

- g) poskytol špecifikované služby potrebné ► **C1** na zabezpečenie interoperability služieb koniec-koniec ◀, vrátane zariadení pre služby inteligentných sietí alebo roamingu v mobilných sieťach;
- h) poskytol prístup k systémom operačnej podpory alebo podobným softvérovým systémom potrebným na zabezpečenie čestnej súťaže pri poskytovaní služieb;
- i) prepojil siete alebo zariadenia siete;

▼ M1

- j) poskytol prístup k pridruženým službám, ako je služba identity, lokalizácie a prítomnosti.

▼ B

Národné regulačné orgány môžu k týmto povinnostiam pridať podmienky týkajúce sa objektívnosti, primeranosti a včasnosti.

▼ M1

2. Ak národné regulačné orgány zvažujú uloženie povinností uvedených v odseku 1, a najmä ak posudzujú, či by uloženie takýchto povinností bolo primerané z hľadiska cieľov stanovených v článku 8 smernice 2002/21/ES (rámcová smernica), zohľadňujú predovšetkým tieto faktory:

- a) technickú a ekonomickú životaschopnosť používania alebo inštalovania konkurenčných zariadení vzhľadom na mieru vývoja na trhu, berúc do úvahy povahu a typ daného prepojenia a/alebo prístupu vrátane životnosti iných prístupových produktov z vyššej úrovne distribučného reťazca, ako napríklad prístup ku káblovodom;

▼ B

- b) uskutočniteľnosť poskytnutia navrhovaného prístupu vzhľadom na dostupnú kapacitu;

▼ M1

- c) počiatočnú investíciu vlastníka zariadenia, berúc do úvahy všetky uskutočnené verejné investície a riziká spojené s touto investíciou;
- d) potrebu dlhodobej ochrany hospodárskej súťaže, pričom sa osobitná pozornosť venuje ekonomicky efektívnej hospodárskej súťaži v oblasti infraštruktúry;

▼ B

- e) v prípade potreby všetky príslušné práva týkajúce sa duševného vlastníctva;
- f) poskytovanie celoeurópskych služieb.

▼ M1

3. Keď národné regulačné orgány ukladajú operátorovi povinnosti poskytovať prístup v súlade s ustanoveniami tohto článku, môžu stanoviť technické alebo prevádzkové podmienky, ktoré musí poskytovateľ a/alebo príjemcovia takého prístupu dodržať, ak je to potrebné na zabezpečenie bežnej prevádzky siete. Povinnosti dodržiavať osobitné technické normy alebo špecifikácie musia byť v súlade s normami a špecifikáciami ustanovenými v súlade s článkom 17 smernice 2002/21/ES (rámcová smernica).

▼ B*Článok 13***Povinnosť kontroly cien a účtovania nákladov****▼ M1**

1. Národný regulačný orgán môže v súlade s ustanoveniami článku 8 uložiť povinnosti týkajúce sa návratnosti nákladov a kontroly cien vrátane povinností týkajúcich sa nákladovej orientácie cien a povinností

▼ M1

týkajúcich sa systémov účtovania nákladov za poskytovanie špecifických typov prepojenia a/alebo prístupu v situáciách, keď analýza trhu ukazuje, že nedostatok efektívnej hospodárskej súťaže znamená, že dotknutý operátor by mohol na škodu koncových užívateľov držať ceny na neprimerane vysokej úrovni alebo by mohol uplatňovať stláčanie marže. S cieľom podporovať investície operátora vrátane investícií do sietí novej generácie národné regulačné orgány zohľadňujú investície uskutočnené operátorom a umožňujú mu primeranú mieru návratnosti adekvátneho vloženého kapitálu, berúc do úvahy všetky riziká špecifické pre konkrétny nový sieťový investičný projekt.

▼ B

2. Národné regulačné orgány zabezpečia, aby všetky predpísané mechanizmy nákladovej návratnosti alebo metodiky cenotvorby slúžili na podporu efektívnej a udržateľnej hospodárskej súťaže a maximalizáciu prínosov pre zákazníkov. V tejto súvislosti môžu národné regulačné orgány zohľadniť tiež ceny prístupné na porovnateľných konkurenčných trhoch.

3. Ak má operátor povinnosť týkajúcu sa nákladovej orientácie svojich cien, dôkazné bremeno, že sú poplatky odvodené z nákladov zahŕňajúcich primeranú mieru návratnosti investície, leží na príslušnom operátorovi. Na účely kalkulácie nákladov efektívneho poskytovania služieb môžu národné regulačné orgány použiť metódy ► **C1** účtovania nákladov ◀ nezávislé na metódach používaných podnikom. Národné regulačné orgány môžu od operátora požadovať úplné zdôvodnenie svojich cien a môžu v prípade potreby požadovať úpravu cien.

4. Národné regulačné orgány zabezpečia, aby, v prípadoch, že je predpísaná implementácia systému účtovania nákladov s cieľom podpory kontroly cien, bol zverejnený opis systému ► **C1** účtovania nákladov ◀, pričom uvádza hlavné kategórie, podľa ktorých sú náklady zoskupené a pravidlá používané pri alokácii nákladov. Zhodu so systémom účtovania nákladov overí kvalifikovaný nezávislý orgán. Vyhlásenie o zhode sa uverejňuje ročne.

▼ M1*Článok 13a***Funkčné oddelenie**

1. Ak národný regulačný orgán dospeje k záveru, že príslušné povinnosti uložené podľa článkov 9 až 13 nespĺnili cieľ dosiahnuť efektívnu hospodársku súťaž a že v súvislosti s určitými trhmi produktov, ku ktorým je veľkoobchodný prístup, existujú vážne a pretrvávajúce problémy s hospodárskou súťažou a/alebo že príslušné trhy zlyhávajú, môže v súlade s ustanoveniami článku 8 ods. 3 druhým pododsekom ako výnimočné opatrenie uložiť vertikálne integrovaným podnikom povinnosť umiestniť činnosti spojené s veľkoobchodným poskytovaním relevantných prístupových produktov do nezávisle prevádzkovaného obchodného subjektu.

Takýto obchodný subjekt dodáva prístupové produkty a služby všetkým podnikom vrátane ostatných obchodných subjektov v rámci materskej spoločnosti na základe rovnakých lehôt a podmienok, a to aj pokiaľ ide o úrovne cien a služieb, a prostredníctvom tých istých systémov a procesov.

▼ **M1**

2. Ak národný regulačný orgán zamýšľa uložiť povinnosť funkčného oddelenia, predloží Komisii návrh, ktorý obsahuje:

- a) dôkazy, ktoré opodstatňujú závery národného regulačného orgánu uvedené v odseku 1;
- b) odôvodnené hodnotenie, podľa ktorého neexistuje žiadna alebo existuje malá pravdepodobnosť, že v primeranom časovom horizonte vznikne efektívna a trvalo udržateľná hospodárska súťaž založená na infraštruktúre;
- c) analýzu očakávaného vplyvu na regulačný orgán, podnik – najmä na pracovnú silu jednotlivých podnikov a na odvetvie elektronických komunikácií ako celok – a na motiváciu investovať do odvetvia ako celku, najmä pokiaľ ide o potrebu zabezpečiť sociálnu a územnú súdržnosť, ► **C2** ako aj vplyvu na ďalšie zainteresované strany, a to najmä očakávaného vplyvu na hospodársku súťaž a možných následných vplyvov na spotrebiteľov; ◀
- d) analýzu dôvodov, ktorými sa zdôvodňuje, že táto povinnosť by bola najefektívnejším prostriedkom na vykonanie nápravných opatrení zameraných na riešenie identifikovaných problémov hospodárskej súťaže alebo zlyhávania trhu.

3. Návrh opatrenia obsahuje tieto prvky:

- a) presnú povahu a úroveň oddelenia, najmä právne postavenie samostatného obchodného subjektu;
- b) určenie aktív samostatného obchodného subjektu a produktov alebo služieb, ktoré má tento subjekt dodávať;
- c) dojednania o riadení na zabezpečenie nezávislosti pracovníkov, ktorých zamestnáva samostatný obchodný subjekt, a zodpovedajúcu motivačnú štruktúru;
- d) pravidiel na zabezpečenie plnenia povinností;
- e) pravidiel na zabezpečenie transparentnosti prevádzkových postupov najmä vo vzťahu k ďalším zainteresovaným stranám;
- f) program monitorovania na zabezpečenie dodržiavania povinností vrátane uverejňovania výročnej správy.

4. Po tom, ako Komisia v súlade s článkom 8 ods. 3 rozhodne o návrhu opatrenia, národný regulačný orgán vykoná v súlade s postupom ustanoveným v článku 16 smernice 2002/21/ES (rámcová smernica) koordinovanú analýzu rôznych trhov súvisiacich s prístupovou sieťou. Na základe svojho hodnotenia národný regulačný orgán uloží, zachová, zmení alebo zruší povinnosti v súlade s článkami 6 a 7 smernice 2002/21/ES (rámcová smernica).

5. Na podnik, ktorému bolo uložené funkčné oddelenie, sa môže vzťahovať ktorákoľvek z povinností uvedených v článkoch 9 až 13 na ktoromkoľvek osobitnom trhu, vo vzťahu ku ktorému bol v súlade s článkom 16 smernice 2002/21/ES (rámcová smernica) označený ako podnik s významným vplyvom, alebo akákoľvek iná povinnosť, ktorú Komisia povolí podľa článku 8 ods. 3.

▼ M1*Článok 13b***Dobrovoľné oddelenie vertikálne integrovaným podnikom**

1. Ak podniky, ktoré boli v súlade s článkom 16 smernice 2002/21/ES (rámcová smernica) označené za podniky s významným vplyvom na jednom alebo viacerých relevantných trhoch, zamýšľajú previesť aktíva tvoriace ich miestnu prístupovú sieť alebo jej podstatnú časť na samostatný právny subjekt, v ktorom nemajú majetkovú účasť, alebo založiť samostatný obchodný subjekt, ktorý bude poskytovať všetkým maloobchodným poskytovateľom vrátane ich vlastných maloobchodných divízií úplne rovnocenné prístupové produkty, vopred a včas o tom informujú národný regulačný orgán, aby mohol posúdiť vplyv zamýšľanej transakcie.

Podniky tiež informujú národný regulačný orgán o všetkých zmenách tohto svojho zámeru, ako aj o konečnom výsledku procesu oddelenia.

2. Národný regulačný orgán posúdi vplyv zamýšľanej transakcie na existujúce regulačné povinnosti podľa smernice 2002/21/ES (rámcová smernica).

Na tento účel národný regulačný orgán vykoná v súlade s postupom ustanoveným v článku 16 smernice 2002/21/ES (rámcová smernica) koordinovanú analýzu rôznych trhov súvisiacich s prístupovou sieťou.

Na základe svojho posúdenia národný regulačný orgán uloží, zachová, zmení alebo zruší povinnosti v súlade s článkami 6 a 7 smernice 2002/21/ES (rámcová smernica).

3. Na právne a/alebo prevádzkovo samostatný obchodný subjekt sa môže vzťahovať ktorákoľvek z povinností uvedených v článkoch 9 až 13 na ktoromkoľvek osobitnom trhu, vo vzťahu ku ktorému bol v súlade s článkom 16 smernice 2002/21/ES (rámcová smernica) označený ako podnik s významným vplyvom, alebo akákoľvek iná povinnosť, ktorú Komisia povolí podľa článku 8 ods. 3.

▼ B

KAPITOLA IV

ROKOVACÍ PORIADOK*Článok 14***Výbor**

1. Komisii pomáha Komunikačný výbor zriadený článkom 22 smernice 2002/21/ES (Rámcová smernica).

2. V prípade odkazu na tento odsek platia články 3 a 7 rozhodnutia 1999/468/ES so zreteľom na ustanovenia článku 8 uvedeného rozhodnutia.

▼ M1

3. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 5a ods. 1 až 4 a článok 7 rozhodnutia 1999/468/ES so zreteľom na jeho článok 8.

Článok 15

Zverejňovanie a prístup k informáciám

1. Členské štáty zabezpečia zverejnenie konkrétnych povinností uložených podnikom podľa tejto smernice a identifikáciu konkrétnych produktov/služieb a geografických trhov. Zabezpečia, aby aktuálne informácie, ak nie sú dôverné a hlavne ak neobsahujú obchodné tajomstvo, boli verejne dostupné spôsobom, ktorý zaručuje jednoduchý prístup k informáciám všetkých zainteresovaných strán.
2. Členské štáty zašlú Komisii kópiu takto uverejnených informácií. Komisia tieto informácie sprístupní a podľa potreby zašle Komunikačnému výboru.

Článok 16

Notifikácia

1. Členské štáty oznámia Komisii najneskôr do dátumu uvedenému v článku 18 ods. 1, druhom pododseku, národné regulačné orgány zodpovedné za plnenie úloh stanovených v tejto smernici.
2. Národné regulačné orgány oznámia Komisii mená operátorov považovaných za operátorov s významným vplyvom na trhu na účely tejto smernice a povinnosti uložené týmto operátorom podľa tejto smernice. Všetky zmeny, na ktoré majú vplyv povinnosti uložené podnikom alebo podniky, na ktoré majú vplyv ustanovenia tejto smernice, sa ihneď oznámia Komisii.

Článok 17

Postupy prehodnocovania

Komisia pravidelne prehodnocuje funkčnosť tejto smernice a informuje Európsky parlament a Radu prvýkrát najneskôr tri roky po dátume nadobudnutia účinnosti uvedenom v článku 18 ods. 1, druhom pododseku. Na tento účel môže Komisia požadovať od členských štátov informácie, ktoré treba poskytnúť bez zbytočného odkladu.

Článok 18

Transpozícia

1. Členské štáty prijímú a uverejnia zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou najneskôr do 24. júla 2003. Bezodkladne o tom informujú Komisiu.

Tieto opatrenia sa budú uplatňovať od 25. júla 2003.

Členské štáty uvedú priamo v prijatých ustanoveniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze upravujú členské štáty.

2. Členské štáty oznámia Komisii znenie hlavných ustanovení vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré prijímú v oblasti pôsobnosti tejto smernice.

▼B

Článok 19

Nadobudnutie účinnosti

Táto smernica nadobúda účinnosť dňom jej uverejnenia v *Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev*.

Článok 20

Adresáti

Táto smernica je adresovaná členským štátom.

PRÍLOHA I

**PODMIENKY PRÍSTUPU K VYSIELANIU DIGITÁLNEJ TELEVÍZIE
A RÁDIOVÝCH SLUŽIEB PRE DIVÁKOV A POSLUCHÁČOV
V SPOLOČENSTVE**

**Časť I: Podmienky pre systémy podmieneného prístupu, ktoré sa majú
uplatňovať v súlade s bodom 6 ods. 1**

Vzhľadom na podmienený prístup k vysielaniu digitálnej televízie a rádiových služieb pre divákov a poslucháčov v spoločenstve, bez ohľadu na spôsob prenosu, musia členské štáty zabezpečiť v súlade s článkom 6 uplatňovanie týchto podmienok:

a) systémy podmieneného prístupu prevádzkované na trhu v spoločenstve musia mať dostatočné technické schopnosti na nákladovo efektívnu kontrolu prenosu umožňujúcu úplnú kontrolu služieb využívajúcich takéto systémy podmieneného prístupu operátormi siete na miestnej alebo regionálnej úrovni;

b) všetci operátori služieb podmieneného prístupu, bez ohľadu na spôsob prenosu, ktorí poskytujú služby prístupu k digitálnej televízii a rádiovým službám a na ktorých prístupové služby sú vysielatelia závislí, aby dosiahli každú skupinu možných divákov alebo poslucháčov, musia:

— ponúkať všetkým vysielateľom, spravodlivo, primerane a nediskriminačne v súlade s právom spoločenstva, technické služby umožňujúce vysielateľom digitálne prenášaných služieb ich príjem zo strany oprávnených divákov alebo poslucháčov prostredníctvom dekodérov spravovaných operátorom služby, pri dodržiavaní práva spoločenstva,

— viesť oddelené finančné účtovníctvo týkajúce sa ich činnosti ako poskytovateľov podmieneného prístupu.

c) pri udeľovaní licencií výrobcem spotrebiteľských prístrojov, musia držiteľia práv na priemyselné vlastníctvo produktov a systémov podmieneného prístupu zabezpečiť výkon tohto udeľovania za spravodlivých, primeraných a nediskriminačných podmienok. Pri zohľadnení technických a obchodných faktorov nesmú držiteľia práv podmieňovať udeľovanie licencií podmienkami zakazujúcimi, zhoršujúcimi alebo brániacimi zahrnutiu do toho istého produktu:

— spoločného rozhrania umožňujúceho spojenie s viacerými inými systémami prístupu, alebo

— prostriedkov špecifických pre iné prístupové systémy za predpokladu, že nadobúdateľ licencie spĺňa príslušné a primerané podmienky zaručujúce, pokiaľ sa ho to týka, bezpečnosť transakcií operátorov systému podmieneného prístupu.

**Časť II: Iné zariadenia, na ktoré sa môžu uplatniť podmienky podľa
článku 5 ods. 1 písm. b)**

a) Prístup k rozhraniu aplikačného programu (API – application program interface);

b) Prístup k elektronickej programovej príručke (EPG – electronic programme guides).

▼B*PRÍLOHA II***▼M1**

MINIMÁLNY ZOZNAM POLOŽIEK, KTORÉ SA MAJÚ ZAHRNÚŤ DO REFERENČNEJ PONUKY NA VEĽKOOBCHODNÝ PRÍSTUP K SIEŤOVEJ INFRAŠTRUKTÚRE VRÁTANE SPOLOČNÉHO ALEBO ÚPLNE UVOĽNENÉHO PRÍSTUPU K ÚČASTNÍCKEMU VEDENIU NA PEVNOM MIESTE, KTORÚ MAJÚ ZVEREJNIŤ NOTIFIKOVANÍ OPERÁTORI S VÝZNAMNOU TRHOVOU SILOU (SIGNIFICANT MARKET POWER – SMP)

▼B

Na účely tejto prílohy platia tieto vymedzenia pojmov:

▼M1

a) „úsek účastníckeho vedenia“ znamená časť účastníckeho vedenia, ktorá spája koncový bod siete so sústreďovacím bodom alebo určitým bodom v pevnej verejnej elektronickej komunikačnej sieti;

▼B

b) „neviazaný prístup k účastníckej prípojke“ znamená úplný neviazaný prístup k účastníckej prípojke a žiadny prístup k účastníckej prípojke; neznamená zmenu vlastníctva účastníckej prípojky;

▼M1

c) „úplný uvoľnený prístup k účastníckemu vedeniu“ znamená poskytnutie prístupu užívateľovi k účastníckemu vedeniu alebo úseku účastníckeho vedenia operátora s významnou trhovou silou tak, že sa umožní využitie celej kapacity sieťovej infraštruktúry;

d) „spoločný prístup k účastníckemu vedeniu“ znamená poskytnutie prístupu užívateľovi k účastníckemu vedeniu alebo úseku účastníckeho vedenia operátora s významnou trhovou silou tak, že sa umožní využitie špecifikovanej čiasti kapacity sieťovej infraštruktúry, ako je časť frekvencie alebo jej ekvivalent.

▼B**A. Podmienky neviazaného prístupu k účastníckej prípojke****▼M1**

1. Sieťové prvky, ku ktorým sa ponúka prístup, zahŕňajú najmä tieto prvky spolu s príslušnými prostriedkami:

a) uvoľnený prístup k účastníckemu vedeniu (úplný a spoločný);

b) uvoľnený prístup k úseku účastníckeho vedenia (úplný a spoločný) vrátane prípadného prístupu k sieťovým prvkom, ktoré sú neaktívne, na účely pripojenia do siete vyššej úrovne (backhaul);

c) v prípade potreby prístup ku káblododom umožňujúci rozvoj prístupových sietí.

2. Informácie o umiestnení fyzických miest prístupu vrátane rozvodných skríň a rozvádzačov, dostupnosť účastníckeho vedenia, úseku účastníckeho vedenia a pripojenia do vyššej úrovne siete (backhaul) v špecifických častiach prístupovej siete a v prípade potreby informácie o umiestnení káblododov a dostupnosti v rámci káblododov.

3. Technické podmienky týkajúce sa prístupu a použitia účastníckych vedení a úsekov účastníckych vedení vrátane technických charakteristík skrúcaných párov a/alebo optického vlákna a/alebo ekvivalentu, káblových distribútorov a príslušných prostriedkov a v prípade potreby technické podmienky týkajúce sa prístupu ku káblododom.

▼B

4. Objednávanie a postupy zabezpečenia, obmedzenia používania.

▼ B**B. Služby spoločného umiestnenia****▼ M1**

1. Informácie o existujúcich príslušných miestach operátorov s významnou trhovou silou alebo umiestnení zariadení a ich plánovanej modernizácii⁽¹⁾.

▼ B

2. Možnosti spoločného umiestnenia v miestach určených podľa bodu 1 (vrátane fyzického spoločného umiestnenia a prípadne diaľkového spoločného umiestnenia a virtuálneho spoločného umiestnenia).
3. Charakteristiky zariadení: prípadne obmedzenia zariadení, ktoré je možné spoločne umiestniť.
4. Bezpečnostné aspekty: opatrenia zavedené notifikovanými operátormi na zaručenie bezpečnosti ich lokalít.
5. Podmienky prístupu pre personál konkurenčných operátorov.
6. Bezpečnostné normy.
7. Pravidlá pridelovania priestoru v prípade obmedzeného priestoru pre spoločné umiestnenie.
8. Podmienky pre užívateľov na kontrolu umiestnení, v ktorých je dostupné fyzické spoločné umiestnenie alebo miest, kde bolo spoločné umiestnenie odmietnuté na základe nedostatku kapacity.

C. Informačné systémy

Podmienky prístupu k prevádzkovým podporným systémom notifikovaných operátorov alebo k databázam na predbežné objednávanie, poskytovanie, objednávanie, žiadosti o údržbu a opravy a fakturáciu.

D. Podmienky poskytovania

1. Čas reakcie na žiadosť o dodávku služieb a zariadení; dohody o úrovni služieb, riešenie porúch, postupy opätovného dosiahnutia bežnej úrovne služieb a kvalita prevádzkových parametrov.
2. Štandardné zmluvné podmienky, vrátane prípadných úhrad poskytovaných za nedodržanie času na odpoveď.
3. Ceny alebo pravidlá cenotvorby za každú charakteristiku, funkciu a zariadenie uvedené vyššie.

⁽¹⁾ Dostupnosť týchto informácií môže byť v záujme verejnej bezpečnosti obmedzená len na zainteresované strany.